

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Інтернаціоналізація вищої освіти України
в умовах полікультурного світового простору:
стан, проблеми, перспективи**

МАТЕРІАЛИ ПІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Маріуполь, 18-19 квітня 2018 року)

МАРІУПОЛЬ
МДУ
2018

УДК 378.014.53(477)

ББК 74.48.я43

I-73

Відповідальні редактори: д.ф-м.н., проф. **М. Стріха**; чл.-кор. НАПН України, д.пед.н., проф. **О. Топузов**; **І. Стокоз**; чл.-кор. НАПН України, д.політ.н., проф. **К. Балабанов**

Члени редколегії: проф. **Х. Бакірдіз**; акад. НАН України, чл.-кор. НАПН України, д.соціол.н., проф. **В. Бакіров**; д.філол.н., проф. **О. Бондарева**; д.е.н., проф. **О. Булатова**; проф. **К. Іллюмінаті Поркарі**; проф. **В. Карайоргіс**; д.політ.н., проф. **С. Корнеа**; **О. Кочурін**; д.філос.н., с.н.с. **С. Курбатов**; акад. НАПН України, д.е.н., проф. **А. Мазаракі**; **Н. Оксенчук**; д.політ.н., проф. **І. Оніщенко**; д.філол.н., проф. **О. Павленко**; чл.-кор. НАПН України, д.філос.н., проф. **П. Саух**; к.ю.н. **М. Семенишин**; к.політ.н., проф. **М. Трофименко**; д.соціол.н., проф. **С. Щудло**.

Рекомендовано до друку Вченою радою
Маріупольського державного університету
(протокол № 9 від 28.03.2018)

УДК 378.014.53(477)

ББК 74.48.я43

I-73

Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи : матер. II міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 18-19 квітня 2018 р. – Маріуполь : МДУ, 2018. – 646 с.

Збірник містить тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи», які різнобічно висвітлюють питання інтернаціоналізації вищої освіти; розглядаються фактори, що впливають на створення нових можливостей і підвищення доступності вищої освіти та забезпечення її якості; окремо приділено увагу проблемам нормативно-правового забезпечення розвитку міжнародного співробітництва в сфері вищої освіти України, академічній мобільності, розвитку лідерського потенціалу університетів і конкурентоспроможності сучасних вишів в умовах глобалізації; розглядаються проблеми підготовки вчителя Нової української школи. Видання адресоване науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти.

3. Überla K. Faktorenanalyse. Eine systematische Einführung für Psychologen, Mediziner, Wirtschafts- und Sozialwissenschaftler. Berlin ; N. Y., 2001. 198 s.

Yu. Kolyada. K. Merkulova

PROGNOSTICATION OF ECOSYSTEM DEVELOPMENT ON THE BASIS OF WALTER'S THEORY AND EVENTS AND CASUAL FACTORS ANALYSIS

In-process suggested is apply the methods of the systems analysis for the estimation of efficiency functioning for ecosystems, which are based on a multidimensional statistical analysis and factor analysis. In future it can be drawn on the got results during the lead through of researches in industry of study ecosystems.

Keywords: analysis of the systems, factor analysis, ecosystems.

УДК 378:014.25

Константинова Ю. В.

МІЖНАРОДНІ НАУКОВІ ВИДАННЯ З МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ЯК ПРОВІДНИКИ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Надано огляд міжнародних видань з міжнародних відносин «Millennium: Journal of International Studies» та «International Studies Quarterly». Розглянуто їх роль у втіленні процесу інтернаціоналізації у вищій освіті.

Ключові слова: міжнародні видання, «Millennium: Journal of International Studies», «International Studies Quarterly», вища освіта.

В сучасних умовах успішний розвиток національної системи вищої освіти неможливий без використання досвіду та новітніх розробок провідних фахівців світового рівня. Під впливом новітніх технологій світ стискається до меж віртуального середовища в якому спілкування та обмін думками відбувається он-лайн, тому ознайомлення з останніми розробками теоретичного чи практичного плану у тій чи іншій галузі, стає нагальною потребою.

Інтернаціоналізація вищої освіти – різноплановий процес елементами якого виступають: мобільність на рівні студентів, аспірантів та представників викладацького складу; створення спільних освітніх програм, формування нових освітніх міжнародних стандартів; розробка спільних дистанційних програм, дисциплін, курсів тощо; інституціональне партнерство на рівні інституцій та міжнародних організацій тощо. Отже, її основним завданням виступає створення єдиного освітнього простору в якому би могли комфортно відчувати себе представники різних країн. Важливим кроком для цього є формування міжнародного наукового середовища з окремих галузей знань, яке дозволяє науковцям і студентам з різних країн залучитися до розвитку наукового знання. Одним з елементів такого середовища є наукові видання.

«Millennium: Journal of International Studies» є реферативним некомерційним студентським журналом, який публікує статті з найактуальніших питань міжнародних відносин. Він більше схожий на форум для обговорення останніх досягнень у теорії міжнародних, який вітає інноваційні та критичні підходи. Не зважаючи на те, що він позиціонується як студентський журнал, в ньому можуть публікуватися молоді науковці та викладачі.

Журнал було засновано у 1971 році Лондонською школою економіки та політичних наук, виходить тричі на рік, є членом Комітету з етики публікацій (COPE) та всі його випуски доступні у мережі Інтернет. «Millennium: Journal of International Studies» приймає декілька видів рукописів: основні статті, статті дискусії, огляди статей або наукові нотатки, редакція вітає дискусії навколо опублікованих статей і дає можливість авторам та опонентам відстояти свою точку зору. Кожна публікація проходить анонімний процес рецензування з боку не менше двох рецензентів, протягом 4-6 тижнів. Отже, процес розгляду матеріалів досить швидкий і максимально об'єктивний.

«International Studies Quarterly» є провідним виданням Міжнародної асоціації дослідників (ISA). Представляючи 100 країн, ISA налічує понад 6500 членів у всьому світі та є найвідомішим науковим об'єднанням у галузі міжнародних відносин. Прагнучи створити спільноту вчених, що займаються міжнародними дослідженням, ISA складається з 6 географічних підрозділів ISA Регіони, 29 тематичних секцій та 4 груп, які надають можливість обмінюватися ідеями та дослідженнями з місцевими колегами та з конкретних предметних областей.

Журнал «International Studies Quarterly», було засновано у 2014 році у Джордтаунському університеті, видається чотири рази на рік видавництвом Oxford University Press. Прагне публікувати провідні розробки з теоретичних, емпіричних та нормативних питань у міжнародних відносинах, особлива увага приділяється процесам глобального розвитку. «International Studies Quarterly» публікує п'ять категорій рукописів: наукові статті, аналітичні записки, теоретичні зауваження, рецензії на опубліковані статті, спеціальні випуски. Редакція використовує подвійний сліпий експертний огляд для більшості редакційних рішень, кожен рукопис отримує не менше двох незалежних відгуків. Процес експертної оцінки займає до 2,5 місяців.

Таким чином, обидва видання сприяють внутрішньогалузевій комунікації науковців та студентів на міжнародному рівні, дозволяючи долучатися до новітніх розробок та брати участь в

обговоренні актуальних питань міжнародних відносин. Отже, втілюється одна з функцій інтернаціоналізації вищої освіти – створення міжнародного наукового середовища.

Список використаної літератури

1. Millennium: Journal of International Studies. URL: <http://www.lse.ac.uk/International-Relations/Journals/Millennium-Journal-of-International-Studies> (дата звернення: 25.03.2018).
2. International Studies Quarterly. URL: <https://academic.oup.com/isq> (дата звернення: 25.03.2018).

У. Konstantinova

USE METHOD CONTENT ANALYSIS IN MODERN POLITIC INTERNATIONAL SCIENTIFIC ISSUES FROM INTERNATIONAL RELATIONSHIPS AS A GUIDELINES FOR HIGHER EDUCATION INTERNATIONALIZATIONAL RESEARCH

An overview of the international publications «Millennium: Journal of International Studies» and «International Studies Quarterly» is provided. Their role in the implementation of the process of internationalization in higher education is considered.

Keywords: international editions, «Millennium: Journal of International Studies», «International Studies Quarterly», higher education.

УДК 378.014.24

Коркішко О. Г.

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК ФОРМА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ГАЛУЗІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У тезах зазначено, що популярність у наукових дослідженнях процесів інтернаціоналізації вищої освіти сприяє формуванню міжнародних стратегій розвитку, інтеркультурних програм на рівні будь-якого вищого навчального закладу. Вказано, що академічна мобільність – це інтеграційний процес у галузі освіти, що уможливорює участь студентів та викладачів у різноманітних навчальних, науково-дослідницьких програмах, основною метою яких є підвищення якості освіти відповідно до міжнародних стандартів, розвиток міжкультурного обміну, підготовка кваліфікованих спеціалістів, конкурентоспроможність на ринку праці. Акцентовано на необхідності розвитку академічної мобільності як складової інтернаціоналізації вищої освіти.

Ключові слова: інтернаціоналізація, академічна мобільність, студенти, викладачі, вищий навчальний заклад.

У Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020 року визначено, що одним із напрямків реформування вищої освіти є інтеграція у світовий освітній і науковий простір, метою реалізації якої є «реальне входження національної системи вищої освіти у світовий освітній і науковий простір через її інтернаціоналізацію» [1].

Загальновідомо, що інтернаціоналізація – це термін, який почали використовувати під час обговорення міжнародного виміру вищої освіти з 1980-их рр. і визначалася вона такою діяльністю, як навчання за кордоном, вивчення мов, інституційні угоди та краєзнавство.

Актуальність питань інтернаціоналізації вищої освіти зумовили появу значної кількості як українських (Н. Авшенюк, В. Андрущенко, М. Згуровський, О. Огієнко, А. Сбруєва та ін.), так й іноземних (Ф. Дж. Альтбах, Х. де Віт, Б. Кем, П. Скотт, У. Тайхлер, Р. Чао та ін.) наукових праць у цій царині. Проблему академічної мобільності як невід'ємної складової процесу інтернаціоналізації освіти, досліджували Р. Базилевич, Л. Базилевич, С. Вербицька, Л. Колісник, В. Луговий, Ж. Таланова та ін., акцентуючи увагу на взаємозв'язку якості освіти та академічної мобільності, аналізі сутності й основних проблем міжнародної академічної мобільності, напрямках її наукового дослідження за кордоном і в Україні тощо.

Зазначимо, що інтернаціоналізація у вищій освіті – це процес інтеграції освітньої, дослідницької та адміністративної діяльності вишу чи наукової установи з міжнародною складовою: індивідуальна мобільність (студентів, викладачів тощо); створення спільних міжнародних освітніх і дослідницьких програм; формування міжнародних освітніх стандартів із метою забезпечення якості освіти; інституційне партнерство, створення освітніх і дослідницьких консорціумів, об'єднань [2, с. 25]. За своїм змістом інтернаціоналізація освіти – це процес включення різних міжнародних аспектів в адміністративну, викладацьку та дослідницьку діяльність вишу, що сприяє структурним змінам на рівні кожної конкретної освітньої установи.

У Концепції віртуальної інтернаціоналізації вищої освіти України [3] зазначено, що процес інтернаціоналізації на рівні університету стосується: студентів (організація обмінних програм, академічної мобільності тощо); професорсько-викладацького складу (мобільність викладачів, стажування тощо); змістовного боку навчальних програм (нові програми та курси з урахуванням елементів міжкультурної комунікації, іноземні мови (як предмет вивчення та як мова-посередник під час читання курсів), дистанційне навчання, використання нових інформаційних і педагогічних технологій у навчальному процесі); питань акредитації, визнання та оцінки (визнання документів про освіту, використання системи ECTS, видача «подвійних» дипломів, міжнародні рейтинги університетів тощо);